

**ПАТРУЛЬНА
ПОЛІЦІЯ**

ТЕМА:

Застосування

СИЛИ:

ОГЛЯД

Навчальні питання

1. Застосування континууму сили
2. Рівні опору
3. Типи сили
4. Поліцейські заходи примусу
5. Огляд (обшук) особи

1. Застосування континууму сили

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ

- застосування континууму сили або “драбини сили” розглядається як прогресивна шкала, де патрульна служба може/повинна задіяти силу.
- застосування континууму сили також розглядається як “набір варіантів”; патрульний може визначити адекватний рівень реагування у залежності від ситуації, з якою він стикається.

Види впливів в залежності від ситуації

- присутність офіцера;
- вербальні команди;
- легкий фізичний контакт (дотик руки тощо);
- фізичний контроль;
- самозахист;
- виняткове застосування сили;
- застосування спецзасобів та техніки;
- демонстрація вогнепальної зброї;
- застосування зброї на ураження.

1.1. Присутність офіцера

- Завдяки професійній поведінці, позитивній та впевненій позиції та акуратному зовнішньому вигляду працівник патрульної служби часто може розрядити ситуацію тільки однією своєю присутністю.

1.2. Вербальні команди

- Здатність патрульного демонструвати авторитет та забезпечити дотримання правил за допомогою вербальних та невербальних засобів

1.3. Легкий тактильний контакт

- Техніки, які спонукають Суб'єкта виконувати вербальні команди за допомогою дотиків з Суб'єктом.

1.4. Фізичний контроль (фізична сила)

- Методи фізичного контролю використовуються для встановлення контролю над Суб'єктом, який демонструє (чинить) пасивний, активний або агресивний опір; або для досягнення поступливості від Суб'єктів, які чинять опір, за допомогою технік больового контролю.

(Стаття 44 ЗУ «Про Національну поліцію»)

1.5. Самозахист (фізична сила)

Самозахист – це силовий вплив, що дозволяє поліцейському захистити себе від агресивних або схильних до насильства Суб'єктів.

- Самозахист включає поштовхи, блоки, удари долонями, локтєві та колінні удари.

(Стаття 44 ЗУ «Про Національну поліцію»)

1.6. Виняткове застосування фізичної сили

Виняткове застосування фізичної сили дозволяє патрульному негайно перейти для використання інших засобів, якщо офіційно узгоджені техніки неефективні або неадекватні для контролю Суб'єкта.

Виняткове застосування фізичної сили використовується як крайній захід для збереження життя та здоров'я поліцейського, якщо іншими засобами неможливо відвернути цю небезпеку.

Наприклад: контроль сонної артерії, різноманітні удари та інш.

1.7. Застосування спецзасобів та техніки

Включають будь-які із спецзасобів:

- газований балончик або інші хімічні речовини;
- гумова палиця;
- засоби нелетальної дії, наприклад, 40-мм гумові патрони;
- службові собаки.

(Стаття 45 ЗУ «Про Національну поліцію»)

1.8. Демонстрація вогнепальної зброї

- Демонстрація вогнепальної зброї дозволена тільки у ситуаціях, де потенційно може бути застосована зброя на ураження.
- Поліцейський може взяти до рук вогнепальну зброю і привести її у готовність, якщо вважає, що в обстановці, що склалася, можуть виникнути підстави для її застосування
(ч. 11 ст. 46 ЗУ «Про Національну поліцію»)

1.9. Застосування зброї на ураження

- Застосування вогнепальної зброї є найбільш суворим заходом примусу
- Поліцейський уповноважений у виняткових випадках застосовувати вогнепальну зброю. Повний перелік підстав наведено в статті 46 ЗУ «Про Національну поліцію».

2. Рівні опору

- Пасивний опір
- Активний опір
- Агресивний опір

2.1. Пасивний опір

- Суб'єкт чинить пасивний опір, а саме:
  - не виконує команди;
  - не підкоряється патрульному,але не вдається до активних дії, не становить загрози та не опирається контролюючим діям патрульного.

2.2. Активний опір

- Суб'єкт:
  - чинить активний опір,
  - намагається втекти,
  - опирається арешту,
  - намагається уникати контролю з боку патрульного,
  - висловлює вербальні погрози,
  - демонструє при цьому невербальні сигнали, що вказують на схильність або готовність опиратися арешту.

2.3. Агресивний опір

- фізичні атаки на патрульного;
- небажання припинити атаки на інших людей;
- фізичні спроби серйозно поранити чи вбити іншу людину або патрульного.

3. Типи сили

- Об'єктивно виправдана
- Надмірна

3.1. Об'єктивно виправдана

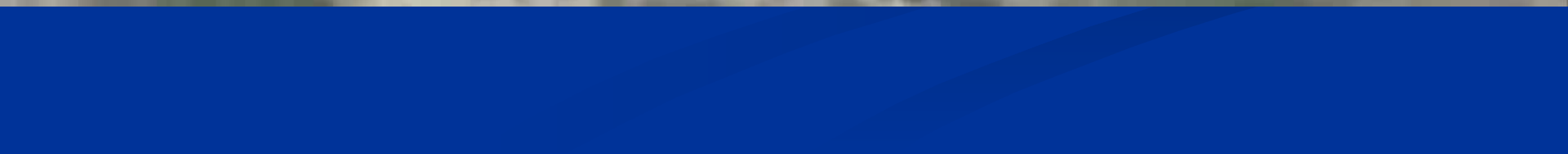
- Цей термін означає, що визначаючи необхідність застосування сили та адекватний рівень її застосування, офіцери повинні оцінювати кожну ситуацію в залежності від відомих їм обставин, включаючи серйозність злочину, рівень загрози або спротиву, що демонструє суб'єкт, та загрозу для оточуючих, але не обмежуючись цими факторами.
- Застосований поліцейський захід є пропорційним, якщо шкода, заподіяна охоронюваним законом правам і свободам людини або інтересам суспільства чи держави, не перевищує блага, для захисту якого він застосований, або створеної загрози заподіяння шкоди.

3.2. Надмірне застосування сили

- Застосування сили більш високого рівня, ніж це об'єктивно виправдано у даних обставинах, або продовження застосування сили після того, як суб'єкт був арештований або нейтралізований іншим чином.

news today

4. Поліцейські заходи примусу

(Стаття 42 ЗУ «Про Національну поліцію»)

Поліція під час виконання повноважень, визначених цим Законом, уповноважена застосовувати такі заходи примусу:

- 1) фізичний вплив (сила);
- 2) застосування спеціальних засобів;
- 3) застосування вогнепальної зброї.

Вид та інтенсивність застосування заходів примусу визначаються з урахуванням:

- конкретної ситуації;
- характеру правопорушення;
- індивідуальних особливостей особи, яка вчинила правопорушення.

Попередження про застосування заходів примусу

СПОСІБ ПОПЕРЕДЖЕННЯ

Як зробити	В якому випадку
- ГОЛОСОМ	- всі випадки
- через гучномовні установки, підсилювачі звуку	- значна відстань або звернення до великої групи людей

ТЕРМІНИ (строки) ПОПЕРЕДЖЕННЯ

Як зробити	Коли можна не робити
- <u>заздалегідь</u> попередити особу про застосування	- <u>зволікання</u> може <u>спричинити</u> <u>посягання</u> на життя і здоров'я особи чи та/або поліцейського
- надати їй <u>достатньо часу</u> для виконання законної вимоги поліцейського	- <u>зволікання</u> може <u>спричинити</u> <u>інші тяжкі наслідки</u>
	- в ситуації, що склалася, таке попередження є <u>невиправданим</u> або <u>неможливим</u>

Категорія осіб, відносно яких заборонено застосовувати заходи примусу

Заборонено до:	Дозволено у разі:
- жінок з явними ознаками вагітності	- <u>збройного</u> нападу
- малолітніх осіб	- <u>групового</u> нападу
- осіб з явними ознаками обмежених можливостей	- учинення <u>збройного опору</u> поліцейському (що загрожує життю і здоров'ю інших осіб або поліцейських)
- осіб з явними ознаками старості	ЯКЩО!!!!!! відбити такий напад або опір іншими способами і засобами НЕМОЖЛИВО

Візуальне визначення осіб, до яких діють обмеження по застосуванню заходів примусу

КАТЕГОРІЯ:	ОЗНАКИ:
- жінки з явними ознаками вагітності	Візуально можуть бути визнані вагітними
- малолітні особи	Суб'єктивно сприймаються як особи до 14 – річного віку
- особи з явними ознаками обмежених можливостей	Мають каліцтва чи вроджені вади, з огляду на які особа не може створювати небезпеку життю чи здоров'ю
- особи з явними ознаками старості	Сприймаються як неспроможні внаслідок вікових змін створювати небезпеку для життя та здоров'я

4.1. Застосування фізичної сили

(Стаття 44 ЗУ «Про Національну поліцію»)

ФІЗИЧНА СИЛА застосовується для:	ЯКЩО!!!
- забезпечення особистої безпеки	застосування інших поліцейських заходів не забезпечує виконання поліцейським повноважень, покладених на нього законом.
- забезпечення безпеки інших осіб	
- припинення правопорушення	
- затримання особи, яка вчинила правопорушення	

4.2. Застосування спеціальних засобів

(Стаття 45 ЗУ «Про Національну поліцію»)

Спеціальні засоби призначені для:

- захисту людей від ураження різними предметами (у тому числі від зброї),
- тимчасового (відворотного) ураження людини (правопорушника, супротивника),
- пригнічення чи обмеження волі людини (психологічної чи фізичної) шляхом здійснення впливу на неї чи предмети, що її оточують.

УВАГА!!!

Поліцейський зобов'язаний негайно зупинити застосування певного виду заходу примусу в момент досягнення очікуваного результату!!!

1) кайданки та інші засоби обмеження рухомості застосовуються:

- а) до особи, яка підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення та чинить опір поліцейському або намагається втекти;
- б) під час затримання особи;
- в) під час конвоювання (доставляння) затриманого або заарештованого;
- г) якщо особа своїми небезпечними діями може завдати шкоду собі і оточуючим;
- г) проведення процесуальних дій з особами у випадках, коли вони можуть створити реальну небезпеку оточуючим або собі;

■ Наручники (кайданки) БР-С

■ Наручники (кайданки) БРС - 2

■ <u>Габаритные размеры</u>	<u>245 x 86 x 150 мм</u>
■ <u>Масса</u>	<u>0,5 кг</u>
■ <u>Усилие разрыва</u>	<u>150 кг</u>
■ <u>Количество срабатываний</u>	<u>5000 раз.</u>

2) гумові та пластикові кийки застосовуються для:

- а) відбиття нападу на поліцейського, іншу особу та/або об'єкт, що перебуває під охороною;
- б) затримання особи, яка вчинила правопорушення і чинить злісну непокору законній вимозі поліцейського;
- в) припинення групового порушення громадського порядку чи масових заворушень;

Кийок гумовий "ПР-73"

Габаритные размеры, мм:

- Длина _____ 650-700
- Диаметр _____ 30 - 32
- Масса, кг, _____ 0,7-0,75

Кийок гумовий "ПР-73М"

- Габаритные размеры, мм:
- Длина _____ 600
- Диаметр _____ 32 -35
- Масса, кг, _____ 0,75 -0,85

3) засоби, споряджені речовинами сльозогінної та дратівної дії, застосовуються для:

- а) відбиття нападу на поліцейського, іншу особу та/або об'єкт, що перебуває під охороною;
- б) припинення групового порушення громадського порядку чи масових заворушень;

Поліції (поліцейському) під час застосування спеціальних засобів ЗАБОРОНЕНО

- А) наносити удари гумовими (пластиковими) кийками по голові, шиї, ключичній ділянці, статевих органах, попереку (куприку) і в живіт;
- Б) під час застосування засобів, споряджених речовинами слъзозгінної та дратівної дії, здійснювати прицільну стрільбу по людях, розкидання і відстрілювання гранат у натовп, повторне застосування їх у межах зони ураження в період дії цих речовин;
- В) застосовувати кайданки більше ніж 2 години безперервного використання або без послаблення їх тиску.

4.3. Застосування вогнепальної зброї

(Стаття 46 ЗУ «Про Національну поліцію»)

Застосування вогнепальної зброї є
найбільш суворим заходом примусу!!!

Поліцейський уповноважений застосовувати вогнепальну зброю тільки після попередження про:

- необхідність припинення протиправних дій;
- намір використання заходу примусу (зброї).

БЕЗ ПОПЕРЕДЖЕННЯ допускається застосування ВЗ:

- 1) при спробі особи, яку затримує поліцейський із вогнепальною зброєю в руках, наблизитися до нього, скоротивши визначену ним відстань, чи доторкнутися до зброї;
- 2) у разі збройного нападу, а також у разі раптового нападу із застосуванням бойової техніки, транспортних засобів або інших засобів, що загрожують життю чи здоров'ю людей;
- 3) якщо особа, затримана або заарештована за вчинення особливо тяжкого чи тяжкого злочину, втікає із застосуванням транспортного засобу;
- 4) якщо особа чинить збройний опір;
- 5) для припинення спроби заволодіти вогнепальною зброєю.

Поліцейський уповноважений у виняткових випадках застосовувати вогнепальну зброю:

1	для <u>відбиття нападу на поліцейського або членів його сім'ї</u> , у випадку загрози їхньому життю чи здоров'ю;
2	для <u>захисту осіб від нападу</u> , що загрожує їхньому життю чи здоров'ю;
3	для <u>звільнення заручників</u> або осіб, яких незаконно позбавлено волі;
4	для <u>відбиття нападу на об'єкти</u> , що перебувають під охороною, конвої, житлові та нежитлові приміщення, а також звільнення таких об'єктів у разі їх захоплення;
5	для <u>затримання особи</u> , яку застали під час вчинення <u>тяжкого або особливо тяжкого злочину</u> і яка намагається <u>втекти</u> ;
6	для затримання особи, яка чинить збройний опір
7	для затримання особи, яка намагається втекти з-під варти
8	для затримання озброєної особи, яка погрожує застосуванням зброї та інших предметів, що загрожують життю і здоров'ю людей та/або поліцейського;
9	для <u>зупинки транспортного засобу</u> шляхом його пошкодження, якщо водій своїми діями створює загрозу життю чи здоров'ю людей та/або поліцейського

Поліцейський може використати вогнепальну зброю для:

1	- подання сигналу тривоги
2	- виклику допоміжних сил
3	- для знешкодження тварини, яка загрожує життю чи здоров'ю поліцейського та інших осіб

ЗАБОРОНЕНО

застосовувати вогнепальну зброю

В певних місцях	ВИКЛЮЧЕННЯ
- в місцях, де може бути завдано <u>шкоди іншим особам</u>	крім випадків : - необхідності <u>відбиття нападу</u> - <u>крайньої необхідності</u>
- у <u>вогнебезпечних</u> місцях	
- у <u>вибухонебезпечних</u> місцях	

5. Поверхнева перевірка (огляд, обшук) особи

- “Поверхнева перевірка”, “огляд” та “обшук” є різними поняттями, які регулюються різними нормативно-правовими актами.
- Техніки здійснення цих заходів є однаковими, однак підстави і порядок їх застосування є різними!
- Поліцейський для здійснення поверхневої перевірки особи може зупиняти осіб та/або оглядати їх, якщо існує достатньо підстав вважати, що особа має при собі річ, обіг якої заборонено чи обмежено або яка становить загрозу життю чи здоров'ю такої особи або інших осіб. (ст.34 ЗУ “Про Національну поліцію”)

З метою забезпечення особистої безпеки:

- - Поверхневу перевірку (огляд, обшук) речей і одягу слід робити негайно після затримання особи, підозрюваної у вчиненні злочину,
- - або в більш зручний момент, коли можливо отримати допомогу;

Для проведення поверхневої перевірки необхідно:

- - подавати особі (затриманому) чіткі команди: «Руки вгору!» «Повернутися кругом», та інш., з метою фіксування особи в найбільш безпечному для поліцейського положенні, не перевищуючи мір, необхідних для виконання покладених на поліцію обов'язків;
- - перед проведенням поверхневої перевірки (огляду, обшуку) необхідно запитати в особи про наявність предметів, які можуть заподіяти вам шкоду.
- - огляд (обшук) проводити методом квадрата, який розширюється або секторами;
- - виконати огляд (обшук) шляхом проведення по поверхні вбрання особи рукою, приділяючи особливу увагу: кишеням, рукавам, поясу, звернути увагу на взуття, з метою виявлення та вилучення зброї та інших предметів, які можуть бути використані затриманими для нападу;
- - в окремих випадках, коли є підстава підозрювати, що знаряддя злочину можуть бути замасковані, огляд одягу і речей проводять з особливою уважністю;
- - під час проведення поверхневої перевірки (огляду) слід уважно стежити за кожним рухом затриманого.

Принципи безпечної поверхневої перевірки (огляду, обшуку)

- Забезпечення фізичного контролю особи.
- Будьте обережні, незалежно від попередніх відповідей особи, оскільки вони при собі можуть мати гострі предмети.
- Наявність прикриття.
- Якщо інший патрульний проводив обшук особи, і ця особа наразі передана під вашу відповідальність, необхідно провести обшук повторно.